

СТАНОВИЩЕ

за

дисертационния труд на

ВАЛЕРИ НИКОЛАЕВ ПАСТАРМАДЖИЕВ

редовен докторант към катедра „Музика” при Факултета по изкуствата
Югозападен университет „Неофит Рилски”

*на тема: Използване на компютърни технологии при обучението по
музика в III и IV клас на общообразователното училище*
за присъждане на образователната и научна степен „доктор”
по научно направление 1.3

от **проф. д-р Емилия Кръстева Коларова-Гидишка**,
катедра „История на музиката и етномузикология” при ТКДФ
НМА”Проф. Панчо Владигеров”

Музикалното възпитание у нас има богата история. В подалечното минало патосът на възрожденския устрем към знание намира израз във всестранно проявяващата се просветителска мисия на първите ни поети и писатели. Следосвободенската стратегия за масова нотна грамотност и училищно пеене в контекста на европейските традиции поставя далечни цели и набеязва важни тенденции, които ще се развиват и реализират в продължение на десетилетия. В перспективата на времето тези градивни идеи придобиват ясен профил благодарение както на всеотдайната дейност на стотици учители, така и на теоретичното им осмисляне в първите методически разработки, засягащи обучението по музика в българското общообразователно училище. През 20-те и 30-те години на XX век Добри Христов и Борис Тричков почти паралелно, макар и с твърде различен подход, изграждат своите стройни съвременни педагогически системи, елементи от които и по-късно намират приложение в сферата на музикалното възпитание. Вярвам, че тази приемственост в идеите, стратегиите и дейностите, както и стремежът към

пълноценна и непрекъснато актуализираща се национална традиция биха могли да се превърнат в „златния ключ“ към постигане на цялостна съвременна концепция на обучението по музика у нас.

Стремителният разцвет на технологиите в нашето постиндустриално общество от края на XX и началото на XXI век бурно рефлектира върху всяка една област. Сферата на образованието не прави изключение от този процес, което налага търсенето на съвременни педагогически и методически подходи и едно по-внимателно вглеждане в детайлите на обучението. Именно такава стратегическа цел си поставя Валери Пастармаджиев в своя докторантски труд, чийто обект е „използването на информационни и комуникационни технологии в обучението по музика“, а „предмет са ученици от III и IV клас на общообразователното училище“ (с.4 от Увода).

Представеното научно изследване респектира както със своята актуална проблематика, така и с изключително прецизно подготвения основен текст (165 стр. от общо 259 стр.), с внимателно подбраната библиография (105 източника) и с ценните 19 Приложения (83 стр.). Структурата на научния труд свидетелства за задълбочените професионални познания на докторанта в областта на ИТ и ИКТ технологии (I глава) и за неговите разностранни интереси в сферата на музикалното обучение и възпитание (II глава). Тези два раздела от изследването оформят необходимия теоретичен фундамент, който докторантът надгражда с третата емпирично структурирана глава от труда.

Още на първа страница от своето изследване В.Пастармаджиев отбелязва, че „през последните десетилетия компютърните технологии вече не са просто инструмент, който може да послужи за подобряване на определени дейности. Все повече тяхното прилагане се превръщат в норма, а използването им придобива задължителен характер в множество сфери.“ Именно това наблюдение аргументира позиционирането на разработваната

проблематика в актуалния контекст от края на ХХ и началото на ХХІ век, на който с основание е посветена голяма част от І глава. Информационното общество се характеризира с различен от предишните общества модус на мислене и действие, при което процесът на дигитализация засяга почти всички области на човешката практика, в това число и педагогическата. От момента на създаване на персоналния компютър от ІВМ през 80-те години на ХХ век (момент, който мнозина изследователи приемат за начало на дигиталното време, докато други го обвързват с развитието на Интернет) до днес „информационните и комуникационните технологии все повече заемат централно място в организацията и функционирането на различни обществени сфери” (с.162), като „оказват дълбок и необратим ефект върху живота във всеки един негов аспект – общуване, социализация, образование, работа и сътрудничество на различни равнища” (с.29). И все пак, въпреки това тотално въздействие, ще изразя известно несъгласие с твърдението на докторанта, че „информационно общество” е равнозначно на „общество на знанието” (с.29). Според мен, знанието е цел, а информацията – един от инструментите за неговото постигане.

Сред безспорните приноси на научното изследване са разработените и апробирани от докторанта ценни и необходими електронни материали за подпомагане преподаването на определени уроци по музика за ІІІ и ІV клас. Тяхното значение за практиката донякъде остава недостатъчно експонирано в основния докторантския текст, но пълноценно се разкрива в приложения №№6-19. В тях ясно проличава огромният труд на докторанта при подбора и систематизацията на най-важните компоненти на един урок по музика в ІІІ и ІV клас и цялата сложност на превръщането им в атрактивно, но изключително съдържателно общуване с учениците посредством ИКТ. Уверена съм, че практиката в българското общообразователно училище ще потвърди и развие идеите на докторанта, мултиплицирайки ги и в други учебни програми по музика. Така

заложеният в изследователския текст модел на използване на ИКТ технологии няма да остане епизодичен локален експеримент, а постепенно ще заема все по-обширно пространство в периметъра на съвременното обучение по музика. Условия за това у нас съществуват, както посочва самият докторант в Обобщението към III глава (с.159-161).

В разработката на В.Пастармаджиев се откроява още едно високо ценено от мен качество – способността на докторанта не само да наблюдава, анализира и оценява подбраните явления, но и да ги осмисля чрез обобщения и препоръки. Това извежда настоящия научен труд на ново по-високо ниво и го превръща в емпирично доказано и практически насочено изследване, което трябва да бъде цел на всяка теоретична разработка.

Приложеният Автореферат напълно съответства на съдържанието на изследването. Посочените в него три публикации изчерпателно представят основната проблематика в труда.

На основание безспорните качества на дисертационния труд *„Използване на компютърни технологии при обучението по музика в III и IV клас на общообразователното училище”* убедено предлагам на уважаемото Специализирано научно жури да присъди на **Валери Николаев Пастармаджиев** образователната и научна степен „доктор” по научно направление 1.3.

19.01. 2018 год.

Проф.д-р Емилия Коларова

София